HOOFDSTUK 1



ls een man vrijgezel én vermogend is, moet hij wel op zoek zijn naar een echtgenote. Dat is zo'n beetje een algemeen bekende waarheid.

Deze waarheid is zó verankerd in de belevingswereld van de families in zijn omgeving dat de man in kwestie, wanneer hij in de buurt komt wonen, bij voorbaat al wordt gezien als het rechtmatige eigendom van een van hun dochters. De gevoelens en opvattingen die hij daar zelf over heeft, doen overigens niet ter zake.

Meneer Bennet voelde de bui dus al hangen toen zijn vrouw kwam binnenstuiven terwijl hij de krant zat te lezen en uitriep: 'Mijn beste Bennet, heb je gehoord dat Netherfield Park eindelijk is verhuurd?'

Vanachter zijn krant bromde meneer Bennet dat hij dat niet had gehoord.

'Nou, het is dus echt waar,' ging zij verder. 'Want mevrouw Long was hier net, en die heeft me er alles over verteld.'

Meneer Bennet antwoordde niet.

'Wil je soms niet weten wie er gaat wonen?' vroeg mevrouw Bennet ongeduldig.

Hij liet zijn krant een stukje zakken. 'Aangezien jij het me zo graag wilt vertellen, neem ik aan dat ik niet veel keus heb, mijn liefste.'

Dat was alle aanmoediging die ze nodig had. 'Nou, je moet weten,' stak

ze van wal, 'dat mevrouw Long zegt dat Netherfield is gehuurd door een jongeman met een flink vermogen. Hij komt uit het noorden van Engeland. Maandag kwam hij in een koets met wel vier paarden het huis bekijken.' Haar ogen glinsterden bij het idee. 'Hij was er zo van onder de indruk dat hij meteen met meneer Morris heeft geregeld dat hij er nog voor 29 september in kan, op Sint-Michaël. Eind volgende week komen een paar van zijn bedienden al.'

'Hoe heet hij?'

'Bingley.'

'Getrouwd of ongetrouwd?'

'O! Ongetrouwd, mijn lief, absoluut!' Mevrouw Bennet ging van verrukking bijna op haar tenen staan. 'Een vermogende, vrijgezelle man; vier- of vijfduizend pond per jaar. Wat een fantastische kans voor onze meisjes, nietwaar?'

'Hoezo?' vroeg meneer Bennet. 'Wat hebben onze dochters hiermee te maken?'

'Mijn beste Bennet,' verzuchtte zijn vrouw. 'Waarom ben je toch zo vermoeiend? Ik bedoel natuurlijk dat een van hen met hem kan trouwen.'

'Is dat zijn plan? Komt hij daarom hier wonen?'

'Plan!' stoof ze op. 'Nonsens, wat kraam je toch een onzin uit. Het ligt gewoon enorm voor de hand dat hij misschíén wel verliefd wordt op een van onze meisjes. En daarom is het heel belangrijk dat jij bij hem op bezoek gaat, zodra hij arriveert.'

Meneer Bennet probeerde zich weer achter zijn krant te verstoppen. 'Ik zie niet in waarom ik dat zou doen. Ga jij anders langs, samen met de meisjes – of nog beter: stuur hen zonder jou die kant op, want jij bent minstens net zo knap. Ik wil natuurlijk niet het risico lopen dat meneer Bingley zijn oog op jou laat vallen.'

'Liefste, je vleit me.' Mevrouw Bennet streek haar haren glad. 'Vroeger

was ik zeker niet onknap om te zien, maar ik heb niet de illusie dat ik dat nu nog ben. Wanneer een vrouw vijf volwassen dochters heeft, moet ze op een gegeven moment stoppen zich bezig te houden met haar eigen schoonheid.'

'Dat hoeft alleen als zo'n vrouw überhaupt al niet veel schoonheid had om zich mee bezig te houden.'

Mevrouw Bennet glimlachte koket maar liet zich niet afleiden. 'In ieder geval: je moet beslist bij meneer Bingley langsgaan als hij zijn intrek hier neemt.'

De krant ging een stukje omhoog. 'Ik beloof je dat dat meer is dan ik je kan beloven.'

Meneer Bennet bezat zo'n opmerkelijke mengeling van spitsvondigheid, sarcastische humor, terughoudendheid en eigenzinnigheid dat het zijn vrouw zelfs na drieëntwintig jaar nog steeds niet lukte om zijn karakter helemaal te doorgronden. Zijzelf was een stuk beter te doorgronden. Het hoofddoel in haar leven was haar dochters aan de man krijgen, en ze hield haar ogen en oren dus altijd open voor nieuwtjes uit de buurt. Sommige mensen zouden dat roddelen noemen, maar die begrepen niet dat mevrouw Bennet het allemaal deed in het belang van haar familie. Wanneer ze ontevreden was, hield ze zich voor dat ze 'de zenuwen' had.

'Maar denk toch eens aan onze dochters,' pleitte ze. 'Denk je eens in wat zo'n gebaar van jou voor een van hen kan betekenen. Sir William en Lady Lucas zijn vastbesloten om te gaan, ook enkel omwille van hun dochters, want je weet dat ze meestal niet bij nieuwkomers langsgaan. Je moet het echt doen, want als jíj niet bij hem langsgaat, kunnen wíj ook niet bij hem op visite.'

'Het hoeft allemaal niet zo formeel,' klonk het vanachter de krant. 'Ik durf te beweren dat meneer Bingley jullie met open armen zou ontvangen. Ik geef je wel een briefje mee om hem ervan te verzekeren dat hij mijn volmondige toestemming heeft om een van onze meisjes te trouwen – wie van

de vijf hij ook mag kiezen. Al moet ik er wel een goed woordje tegenaan gooien voor mijn kleine Lizzy.'

'Zoiets belachelijks ga je helemaal niet doen,' riep mevrouw Bennet uit. 'Lizzy is trouwens niet beter dan de anderen. Ik vind haar niet half zo knap als Jane, of zo vrolijk als Lydia. En toch trek jij haar altijd voor.'

'Ze hebben geen van allen veel bijzonders,' antwoordde hij. 'Ze zijn allemaal even dwaas en onbenullig als andere meisjes. Maar Lizzy is een stuk scherper van geest en van tong dan haar zussen.'

Zijn vrouw gaf de krant een mep, waarop hij hem een stukje liet zakken. 'Bennet, hoe kun je je nou zo lelijk uitlaten over je eigen dochters? Je vindt het gewoon leuk om mij te treiteren en hebt geen enkel mededogen voor mijn arme zenuwen.'

'Je zit ernaast, liefste. Ik heb groot ontzag voor jouw zenuwen. Het zijn oude vrienden van me. Ik hoor je al minstens twintig jaar uitgebreid over ze uitweiden.'

'Ach, je hebt geen idee wat ik doormaak!'

'Wat het ook is,' zei meneer Bennet, 'ik hoop dat je er goed doorheen komt, en dat je mag meemaken dat er nog vele jongemannen die vierduizend pond per jaar verdienen in de buurt komen wonen.'

'Al kwamen er twintig, dan maakte het voor ons nog niet uit, want jij vertikt het om bij ze op visite te gaan,' antwoordde mevrouw Bennet met een snik in haar stem.

'Je kunt erop rekenen, liefste,' beloofde hij plechtig, 'als het er twintig zijn, zal ik ze allemaal bezoeken.'

HOOFDSTUK 2



atuurlijk was meneer Bennet al de hele tijd van plan om meneer Bingley te bezoeken. Hij maakte zelfs als een van de eersten zijn opwachting bij de nieuwe bewoner van Netherfield, al verzekerde hij zijn vrouw tot op het laatste moment van het tegendeel. Tot aan de avond na het bezoekje had zij er dan ook geen idee van. En zelfs toen meneer Bennet zijn op-één-na-oudste dochter Elizabeth gadesloeg terwijl ze een hoed opsierde en zei: 'Ik hoop maar dat meneer Bingley hem mooi vindt, Lizzy', werd het mevrouw Bennet niet meteen duidelijk.

'Helaas hebben wij geen enkele manier om erachter te komen wat meneer Bingley mooi of lelijk vindt,' klaagde ze. 'Aangezien we niet bij hem op visite kunnen.'

'Maar moeder, u vergeet dat we hem wel zullen ontmoeten op de bals en partijen,' stelde Elizabeth haar moeder gerust. 'Mevrouw Long heeft beloofd dat ze ons aan hem zal voorstellen.'

Mevrouw Bennet snoof. 'Ik geloof niet dat mevrouw Long dat echt van plan is. Ze heeft zelf twee ongetrouwde nichtjes. Ze is een egoïstische, hypocriete vrouw, en ik moet niets van haar hebben.'

'Ik ook niet,' haakte meneer Bennet in. 'En ik ben blij dat je niet afhankelijk wilt zijn van wat zij voor je kan betekenen.'

Mevrouw Bennet verwaardigde zich niet hierop te antwoorden. Omdat ze haar frustratie toch niet helemaal voor zichzelf kon houden, begon ze maar te foeteren tegen een van haar dochters. 'Hou toch eens op met hoesten, Kitty, in hemelsnaam! Denk een beetje om mijn zenuwen. Ze staan al op scherp.'

'Kitty heeft inderdaad geen idee wanneer ze wel en niet hoort te hoesten,' stemde haar vader in. 'Ze kiest er echt de verkeerde momenten voor.'

'Ik hoest ook niet voor mijn plezier,' reageerde Kitty kregelig, en ze wendde zich tot haar oudere zus. 'Wanneer is je volgende bal, Lizzy?'

'Morgen over twee weken.'

'Ja, dat is waar ook!' riep haar moeder uit. 'En mevrouw Long komt pas de dag daarvoor terug, dus ze kan ons helemaal niet aan hem voorstellen. Ze heeft dan zelf nog helemaal geen kennis met hem gemaakt!'

'Nou, liefste,' zei meneer Bennet. 'Dan kun jij je vriendin eens een keer te slim af zijn en meneer Bingley aan háár voorstellen.'

Mevrouw Bennet schudde vertwijfeld haar hoofd. 'Onmogelijk, Bennet, onmogelijk, als ik hem zelf nog niet ken. Hoe kun je me toch zo plagen?'

'Ik waardeer je behoedzaamheid. Als je iemand pas twee weken kent, is dat inderdaad nog niet erg lang. Je kunt na zo'n korte periode niet echt weten wie iemand ís. Maar als wij niet zo vrij zijn, zal iemand anders het doen, en mevrouw Long en haar nichtjes moeten per slot van rekening ook een kans maken. Ze zal het als een vriendelijk gebaar opvatten wanneer ze aan hem wordt voorgesteld. Dus als jij voor de eer bedankt, zal ik het zelf doen.'

Mevrouw Bennet pikte de hint niet op en stak haar neus in de lucht. 'Wat een onzin!'

'En hoe weet jij dat zo zeker?' vroeg hij met gevoel voor drama. 'Zie jij de vormen van introductie, en de stress die ermee gepaard gaat, werkelijk als onzin? Dat ben ik echt niet met je eens. Wat zeg jij ervan, Mary? Want ik

weet dat jij een jongedame bent die veel nadenkt. Je maakt niet voor niets uittreksels van al die moeilijke boeken die je leest.'

Mary wilde dolgraag iets verstandigs zeggen, maar ze kon zo snel niet op een goed antwoord komen.

'Terwijl Mary haar gedachten op een rijtje zet,' vervolgde hij, 'kunnen wij verder praten over meneer Bingley.'

'Die meneer Bingley hangt me de keel uit,' riep mevrouw Bennet uit.

'Ach, het spijt me om dat te horen, liefste. Waarom heb je me dat niet eerder verteld? Als ik dat vanochtend had geweten, was ik beslist niet bij hem op visite gegaan,' zei meneer Bennet plechtig. Hij zuchtte en haalde vervolgens zijn schouders op. 'Nou ja, het is jammer maar helaas: aangezien ik het bezoekje al gebracht heb, kunnen we nu niet meer onder het feit uit dat de kennismaking inmiddels heeft plaatsgevonden.'

De verbijstering van de dames was precies waar hij op had gehoopt. Mevrouw Bennets verbazing oversteeg misschien zelfs die van de rest. Zodra het eerste stof echter was neergedaald, begon ze te beweren dat dit precies was wat ze al de hele tijd had verwacht.

'Wat ontzettend aardig van je, mijn lieve Bennet! Maar ik wist wel dat ik je uiteindelijk zou overhalen. Ik wist zeker dat je te veel van je meisjes hield om zo'n kennismaking niet op waarde te schatten. Nou, ik ben zeer tevreden! En wat een goede grap dat je deze ochtend bent langsgegaan en er met geen woord over hebt gerept tot aan dit moment.'

'Zo, Kitty,' zei meneer Bennet opgeruimd. 'Nu mag je zoveel hoesten als je wilt.' Met die woorden verliet hij de kamer, nu al moe van de extatische blijdschap van zijn vrouw.

'Wat hebben jullie toch een uitmuntende vader, meisjes!' jubelde ze toen de deur dicht was. 'Ik weet niet hoe jullie hem ooit genoeg kunnen bedanken voor zijn goedheid. Of mij, nu we het er toch over hebben. Op onze leeftijd is het niet zo prettig, kan ik jullie wel vertellen, om elke dag met nieuwe

mensen kennis te maken. Maar voor jullie doen we alles. Lydia, liefje, al bén je de jongste, ik durf wel te beweren dat meneer Bingley op het volgende bal met jou zal willen dansen.'

'O, ik ben niet bang,' zei Lydia opgewekt. 'Ik mag dan wel de jongste zijn, maar ik ben ook de langste.'

De rest van de avond besteedden ze aan het gissen naar hoe snel meneer Bingley een tegenbezoek zou afleggen, en wanneer ze hem voor het diner moesten uitnodigen.